

EHEÄ

*-Yhteisiä ratkaisuja vaikuttavaan
ehkäisevään päihdetyöhön Pohjois-Karjalassa*

Puheeksiotosta lopettamisen tukeen

16.4.2024

Ellinoora Ojala, projektipäällikkö, Siun sote

Hanna Karvinen, terveyden edistämisen asiantuntija, Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys

E H E Ä

Siun
SOTE
POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE

POHJOIS-KARJALAN
SYÖPÄYHDISTYS

EHEÄ-HANKE

- **Hankkeen toiminta-aika: 1.2.2024-31.8.2025**
- **Toteuttajat:**
 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialue -Siun sote (hakija & hallinnoija)
 - Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskus
 - Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys
- **Hankekumppanit/yhteistyö:**
 - Kunnat (10 kuntaa): Liperi, Heinävesi, Outokumpu, Kontiolahti, Lieksa, Nurmes, Kitee, Tohmajärvi, Rääkkylä, Juuka
 - Riveria
 - Luovi
- **Budjetti: 391 525 €**
- **Rahoitus:**
 - Terveyden edistämisen määräraha (STM) 341 000 €
 - Siun sote 40 000 €
 - Kunnat 7 365 €
 - Riveria ja Luovi yht. 3 160 €

Hankkeessa kehitetään Pohjois-Karjalan kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla:

- **päihde- ja pelikasvatusta esiopetuksesta toiselle asteelle**
- **päihteiden puheeksiottoa kuntien palveluissa ja**
- **tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisen tukea**

Hanke tuo kuntien henkilöstön ja sote-ammattilaisten käyttöön toimintamalleja ja käytäntöjä, jotka selkiyttävät ja roolittavat yhdyspinnoilla tehtävää **ehkäisevää päihdetyötä laadukkaammaksi ja suunnitelmallisemmaksi.**

EHEÄ

Hankkeen yhtenä tavoitteena on:

Kehittää tupakka- ja nikotiinituotteiden lopettamisen tuen palveluita hyvinvointialue-järjestö-kunta-yhteistyönä Pohjois-Karjalassa

- Kohderyhmänä tupakka- ja nikotiinituotteita käyttävät yläkoululaiset, 2.asteen opiskelijat, lasta odottavat vanhemmat sekä työttömät
- Kohderyhmän kanssa toimivat ammattilaiset (terveydenhoitajat) neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja työttömien terveystarkastuksissa
- Parantaa tasavertaisuutta palvelujen saannissa, sekä tavoittaa paremmin haavoittuvassa asemassa olevia kuntalaisia tupakka- ja nikotiinituotteiden lopettamisen osalta
- Selkeyttää lopettamisen tuen pariin ohjautumisen prosesseja ja yhteistyön käytäntöjä, joiden avulla muutokseen motivoituneet saadaan tuen piiriin
- Hankkeen päätyttyä Pohjois-Karjalassa on tarjolla lopettamisen tuen palveluita, joita toteutetaan hyvinvointialue-järjestö-kunta yhteistyönä

EHEÄ

Siun soten ehkäisevän päihdetyön polku -toimintamallin asiakastapaamiset, jolloin tupakka- ja nikotiinituotteet, päihteet sekä pelaaminen otetaan sovitusti puheeksi

Neuvolapalveluiden asiakastapaamiset

Ehkäisyneuvola

- Ehkäisyn aloitus -käynti

Äitiysneuvola

- **Odottajalle** terveystarkastuksessa raskausviikoilla 8–10
- **Kumppanille** laajassa terveystarkastuksessa raskausviikoilla 13–18

Lastenneuvola (Lapsen huoltajille)

- 1–4 viikon ikäisen lapsen määräaikainen terveystarkastus
- 18 kuukauden ikäisen laaja terveystarkastus
- 4 v ikäisen lapsen laaja terveystarkastus

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon asiakastapaamiset

- 5lk terveystarkastus soveltuvin osin
- **8lk laaja terveystarkastus**
- **9lk terveystarkastus**

- **Toisen asteen ensimmäisen opiskeluvuoden terveystarkastus**
- **Kutsuntatarkastus**
- **Ehkäisyn aloitus- käynnit**

Työttömien terveystarkastus (jatkossa)

Työikäisten sosiaalipalvelut

- **Työikäisten palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä**
- Lastensuojelun jälkihuollon asiakassuunnitelman päivityksen yhteydessä
- Lisäksi tarvittaessa tai huolen herätessä

Tavoitteen eteneminen ja suunnitelmat

- Tavoitettu terveydenhoitajista edustajia mukaan yhteistyöhön ja lopettamisen tuen kehittämiseen
 - Järjestetty kolme työpajaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon edustajien kanssa
 - Tulossa työpaja työttömien terveystarkastuksia tekevien terveydenhoitajien edustajien kanssa
 - Keskusteltu yhteistyöstä Kuntouttavan työtoiminnan maakunnallinen kehittäminen –hankkeen kanssa
- Työpajoissa kehitetään tupakka- ja nikotiinituotteiden lopettamisen tukea kohderyhmille
 - Olemassa olevien menetelmien valinta kohderyhmille esim. Erovirasto-app, 28 päivää ilman -tukipalvelu
 - Lopettamisen tuen palvelupolun kehittäminen
 - Lopettamisen tuen kokeiluiden suunnittelu kohderyhmittäin
- Lopettamisen tuen koulutusten järjestäminen ammattilaisille syksyllä 2024
- Kokeiluiden järjestäminen kohderyhmille yhteistyössä ammattilaisten kanssa loppuvuoden 2024 sekä kevään 2025 aikana
- Lopettamisen tuen palvelupolkujen selkeyttäminen ja yhteistyöstä sopiminen
- Toiminnan juurtumisen tukeminen

Lisätietoja:

Projektipäällikkö

Ellinoora Ojala

ellinoora.ojala@siunsote.fi

Tavoite 1:

Tiina Vlasoff, terveyden edistämisen asiantuntija

tiina.vlasoff@pkkansanterveys.fi

Tavoite 2:

Janina Filenius-Romppanen, projektisuunnittelija

janina.filenius-romppanen@siunsote.fi

Tavoite 3:

Hanna Karvinen, terveyden edistämisen asiantuntija

hanna.karvinen@pksy.fi

POHJOIS-KARJALAN
KANSANTERVEYDEN KESKUS

POHJOIS-KARJALAN
SYÖPÄYHDISTYS

EHEÄ

